

Embassy
of the Republic of Poland
in Tokyo

Tokio, 11 września 2020

Informacja prasowa (News Release)

Rok 2020 – Rokiem Fizyki w Polsce

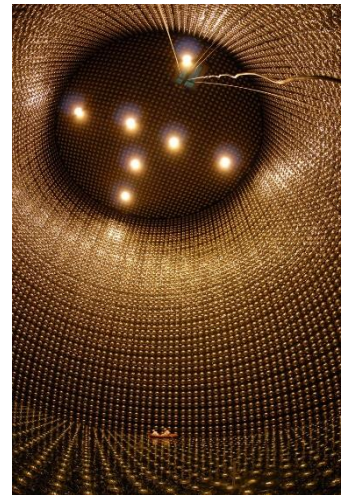
Polska nauka od dawna była i jest znana z wybitnych osiągnięć rodzimych badaczy w obszarach nauk ścisłych, w tym także i w fizyce. Świadectwem tego pozostaje przede wszystkim przyznana w roku 1903 Nagroda Nobla w dziedzinie fizyki dla wybitnej polskiej naukowiec – Marii Curie-Skłodowskiej za badania nad zjawiskiem promieniotwórczości. Ta dwukrotna zdobywczyni Nagrody Nobla (nagrodę z chemii uzyskała w 1911 roku za odkrycie polonu i radu) była honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Fizycznego, którego stulecie powstania przypada na ten rok. Obchodzona obecnie okrągła rocznica utworzenia towarzystwa skłoniła polski Senat do ogłoszenia roku 2020 – Rokiem Fizyki w Polsce, co stanowi dobrą okazję do zaprezentowania sylwetek i osiągnięć polskich fizyków, z których wielu posiada także bardzo szerokie doświadczenie we współpracy z japońskimi instytutami badawczymi i japońskimi fizykami.

Jako laureatka dwóch wyróżnień noblowskich, Maria Curie-Skłodowska na zawsze pozostanie ikoną polskiej nauki, a o międzynarodowym uznaniu dla jej talentu oraz osiągnięć świadczy także fakt, że była ona pierwszą na świecie kobietą, która uzyskała tytuł profesorski na Sorbonie oraz pierwszą także kobietą pochowaną w paryskim Panteonie. W późniejszych pokoleniach polskich fizyków nie brakuje jednak także i innych wybitnych postaci, z których wiele, m.in. Mariusz Danysz i Jerzy Pniewski, było kilkakrotnie nominowanych do Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki.

Polscy fizycy byli współautorami wielu ważnych i przełomowych odkryć: m.in. oscylacji neutrin, bozonu Higgosa oraz fal grawitacyjnych. Za te osiągnięcia, w ostatnich latach naukowcy z Polski znaleźli się trzykrotnie wśród laureatów niedawno ustanowionej prestiżowej nagrody „Breakthrough Prize”. W największej natomiast na świecie instytucji badawczej – Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN) pracuje ponad 70 fizyków z Polski a pozostałych 200, głównie inżynierów i naukowców stale współpracuje nad prowadzonymi w ośrodku pracami badawczymi, których autorstwo lub współautorstwo przypisywane jest właśnie polskim badaczom. O silnej pozycji polskich fizyków pracujących w CERN-ie świadczy m.in. fakt, że w latach 2013 -2015 Przewodniczącą Rady CERN była prof. Agnieszka Zalewska z Instytutu Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie, która piastowała to stanowisko zarówno jako pierwsza kobieta jak i pierwsza przedstawicielka Europy Wschodniej. Inną wybitną polską fizyk, którą pomimo jeszcze jej młodego wieku, nazywa się często Marią Curie-Skłodowską XXI wieku, jest Olga Malinkiewicz, która opracowała rewolucyjną metodę produkcji ogniw słonecznych nowej

generacji przy użyciu ogniw perowskitowych. Wynaleziona przez młodą naukowicę z Polski metoda, została szybko uznana za jedno z najbardziej innowacyjnych przedsięwzięć w zakresie energetyki nie tylko w Polsce lecz także na świecie i sprawiła, że jej wynalazkiem zainteresował się także japoński inwestor, dzięki któremu założona przez Olę Malinkiewicz firma – Saule Technologies, mogła rozwinąć prace badawcze nad komercjalizacją perowskitów. Odkryciem Marii Curie-Skłodowskiej XXI wieku interesuje się także szereg japońskich instytucji badawczych (m.in. Japońska Agencja Badań Kosmicznych, JAXA) oraz szereg japońskich przedsiębiorstw, z którymi Saule Technologies rozwija współpracę.

Długoletnią współpracą z partnerami z Japonii może się także poszczycić grupa 30 fizyków z Polski (m.in. z Politechniki Warszawskiej, Instytutu Fizyki Jądrowej PAN, AGH oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego), która od wielu już lat współpracuje z prowadzonym po stronie japońskiej przez noblistę Takaaki Kajita z Uniwersytetu Tokijskiego zespołem badawczym zaangażowanym w realizację projektu Hyper- Kamiokande (Hyper-K) w ramach którego wybudowany zostanie największy na świecie detektor neutrin. Z racji na długoletnie doświadczenie we współpracy z Japonią przy realizacji poprzednich eksperymentów z zakresu badania neutrin (T2K, SK oraz CTA), polscy naukowcy posiadają bardzo silną pozycję w międzynarodowej grupie badawczej a ich udział w ww. projekcie stanowi bardzo istotny wkład w światowe badania nad właściwościami Wszechświata.

Jednym z ważnych komponentów polsko-japońskiej współpracy w dziedzinie fizyki jest realizowany od kilku już lat wspólny projekt budowy w Polsce doświadczalnego reaktora jądrowego HTGR należącego do reaktorów IV generacji. Współpraca po stronie japońskiej realizowana jest przez Japońską Agencję Energii Atomowej (JAEA) a po stronie polskiej przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych imienia Andrzeja Sołtana – wybitnego polskiego fizyka jądrowego – pioniera badań nad sztucznym wytwarzaniem neutronów, którego nazwisko jest kolejnym z szeregu nazwisk wybitnych polskich fizyków wartych zapamiętania.

Polscy fizycy wnoszą wkład w prowadzone w różnych miejscach na świecie badania – nie brakuje ich także w Japonii, gdzie pracują na tutejszych uniwersytetach lub w instytutach naukowych (m.in. RIKEN). Mamy nadzieję, że dzięki polsko-japońskiej współpracy na polu fizyki, zarówno w jednym jak i w drugim kraju przybędzie wielu wybitnych naukowców, którzy dzięki prowadzonej międzynarodowej współpracy zapiszą się na kartach historii światowej nauki.

Oprac. Ambasada RP w Tokio

Ambasada RP w Tokio

<https://www.gov.pl/web/japonia/ambasada>

tokio.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Twitter: @PLinTokyo

Facebook: <https://www.facebook.com/Ambasada-RP-w-Tokio>

Instytut Polski w Tokio

<https://instytutpolski.pl/tokyo/pl/>

tokio@instytutpolski.org

Twitter: @PLInst_Tokyo

Facebook: <https://www.facebook.com/InstytutPolskiTokio/>